



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



# BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

# Goniec Czeszochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 5 fen., kwartalnie 4 mk. 5 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz ośmiowiu jednonazłtowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamsów nadających redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESZCZOWA, ulica Pańszczyca Maryli Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

## WOJNA.

### Lord Kitschener żyje?

ZURICH, 6 | 8. „Lokal Anzeiger“ donosi z Londynu, że siostra lorda Kitschenera na wiecu w jednym z miast angielskich oświadczyła zebrałym sensacyjną wiadomość, mianowicie, że brat jej lord Kitschener żyje i niebawem ukaże się na widoku wojny.

Siostra Kitschenera powiedziała, że nie może nic więcej o tem powiedzieć, gdyż leży to w interesie brata.

### 85 proc. armji angielskiej.

BERNO, 6 | 8. Dzienniki medjo lańskie donoszą z Paryża, iż w ostatnich tygodniach do Francji przybyło ówierz miliona nowych wojsk angielskich.

Według doniesienia „Secolo“ z Paryża, na froncie flandryjskim zgromadzono 85 proc. całej angielskiej armji polowej.

### Początek decyzji

#### na zachodzie.

GENEWA, 6 | 8. „Echo des Paris“ pisze na naczelnem miejscu, iż obecnie ofensywa angielska we Flandrii stanowi początek decyzji na zachodzie Europy.

### Kongres ludów.

STOKHOLM, 6 | 8. Z Petersburga donoszą:

Istniejące w stolicy nad Nową Biuro prasowe ukraińskie dowiaduje się z Kijowa, że w tych dniach odbędzie się tam kongres ludów zamieszkałych w Rosji.

Zjazd ten organizuje centralna rada ukraińska.

Każda narodowość, bez względu na swą siłę liczebna, może wysłać na kongres 10 przedstawicieli.

W programie zjazdu znajduje się na pierwszym miejscu organizacja przyszłej federacji państw rosyjskich; następnie kongres zajmie się ustanowieniem granic przyszłych jednostek autonomicznych, oraz kwestją zagwarantowania praw mniejszościom narodowym.

### Cleinow o byłym kanclerzu.

Cleinow przysłał do „Grenzboten“ list z pola, w którym protestuje przeciw obsypywaniu obelgami ustępującego kanclerza. Nie mniej wylicza błędy jego: „Zwalczaliśmy zawsze jego politykę wewnętrzną, pracowaliśmy — niestety bezowocnie przeciw jego, a raczej przeciw tolerowanej przez niego polityce polskiej...”

Następnie Cleinow podnosi obrzymie zasługi Bethmana Hollwega dla skupienia około dynastji całego narodu, nie wyjącając socjalnej demokracji; „Jeśli mimo to ustąpienie piątego kanclerza stało się koniecznością, to dlatego, że nie odważył się całej siły narodu wyzyskać. Ameryka! Rewolucja rosyjska!”

Wprowadził wpływ polityczny w zakres działania wojska i wywołał przez to nieskończoną trudność — tak np. uszcześliwił zdobyte obszary Belgji i Belgji administracją cywilną”. Cleinow konkluduje jednak: „Pan Mi-

chaelis nie zmieni nic w głównych liniach polityki Bethmana, ponieważ spoczywają one na elementarnych prawach równowagi sił”.

### Ces. Wilhelm w Prusach Wschodnich.

J. C. Moś Cesarz powracając z frontu wschodniego zaszczylił dwudniowym pobytom pozostającą pod kierownictwem nadprezydenta prowincji wschodnio-pruska, ażeby poznać stan prac nad odbudową zniszczonego przez Rosjan terytorjum i osobiście wejrzeć w potężenie gospodarce prowincji.

### Ribot nie jedzie do Londynu.

BERNO, 6 | 8. Prezes ministrów francuskich, Ribot, i minister wojny Painlevé, którzy w końcu tygodnia mieli udać się do Londynu w celu wzięcia tam udziału w nowej konferencji, odłożyli swój wyjazd na czas nieokreślony.

### Chwila bieżąca.

— „Vossische Zitg.“ powtarza doniesienie „Bierzewja Wiedomosti“, iż iż Lenin ucieki drogą na Stokholm do Niemiec.

— Kierenskiej wręczył podanie o dymisję; rząd tymczasowy dymisji nie przyjął.

— Dowódca 11-ej armji rosyjskiej generał Ardelt, został zdradziecko zastrzelony.

— Wskutek zamknięcia granicy między Rosją a Szwecją, nie nadchodzą żadne pociągi z Torneo i Haparandy.

— W najbliższych dniach odbędą się w Budapeszcie narady przedstawicieli Austro-Węgier, Niemiec, Bułgarii i Turcji w sprawie Dunaju.

— Budapeszt święci z wielkim przepychem uroczystości z okazji uwolnienia od inwazji nieprzyjacielskiej — stolicy Bukowiny.

— Jedno z rozporządzeń władz w ustanawia stan wojenny w Attyce i Beocji.

### Co słychać nowego?

#### Carstwo dońskie.

W okręgu wojska dońskiego kozacy tworzą pułki specjalne, aby opierając się na ich siłę, proklamować u siebie monarchję z w. ks. Mikołajem Mikołajewiczem na froncie jako carem.

#### Miljon anglików na froncie.

Według otrzymanych z Genewy doniesień, Anglicy wyprowadzili na front flandryjski, usiłując przerwać front, armję, złożoną z miliona żołnierzy.

#### 1000 dolarów za obrzucenie bombami Berlina.

„Temps“ donosi z Nowego Jorku, iż niemiecko - amerykański chemik Susaxe wyznaczył nagrodę 1000 dolarów dla tego lotnika, który pierwszy rzucił bomby na Berlin.

#### Zarządzenie Kierenskiego.

„Handensblat“ otrzymuje wiadomość, że policja rosyjska ściga bezwzględnie członków partji bolszewików, którzy ukrywają się w Fin-

landji. Rząd finlandzki otacza jednak zbiegów rosyjskich opieką, co daje nowy powód do nieporozumienia pomiędzy Finlandją a Rosją.

Reuter donosi z Petersburga, że w Helsingforsie aresztowano przywódców maksymalistów i skonfiskowano ich pisma.

Generał Kornitow ogłosił w rozkazie dziennym rozkaz Kierenskiego, przywracający karność w wojsku. — Każda dywizja otrzyma osobny sąd wojenny, który będzie miał prawo wydawania wyroków śmierci. Ten sąd wojenny będzie się składał z oficerów i żołnierzy.

#### Neutralność Peru.

Parlament peruwiański otworzył 31 lipca. W orędziu swem do kongresu oświadcza prezydent rzeczpospolitej peruwiańskiej, że w stosunkach międzynarodowych Peru zachowywał będzie jaknajściślejszą neutralność.

#### Po ustąpieniu Brusilowa.

Do „Nieuwe Rotterdamse Courant“ donoszą z Londynu: Ustąpienie generała Brusilowa wywołało tu wrażenie bardzo przykre. Jak przypuszczają, wódz ten ustąpił, ponieważ doszedł do przekonania, że wojskiem tak zdemoralizowanem, jak obecna armja rosyjska, nie zdoła już osiągnąć żadnego powodzenia.

#### Wolność i wódka.

„Ruskoje Siowo“ przytacza kilka dialogów pomiędzy oficerami a wieśniakami rosyjskimi w kilka dni po wybuchu rewolucji. Z rozmów tych wynika, że wieśniacy nie mogli po prostu zrozumieć, że Rosja mogłaby obyć się bez cara.

— Więc cara już nie będzie? — pyta wieśniak.

— Nie — odpowiada oficer — car będzie zwolniony i będzie wolny, swobodny.

— A my? Co się stanie z nami?

— My będziemy również wolni.

— Tak, jak car?

— Oczywiście — wszyscy jesteśmy obecnie jako car.

— Jakżeż to się stać mogło? Jakżeż to może być?

— Tak może być, ponieważ nastąpiły czasy wolności

— Co to jest wolność?

— Jest to rzecz wielka, potężna.

— Czy wolność jest większa od Rosji?

— Obok wolności — Rosja jest nikła i mała.

— Czy jest też śnieg na niej? Lody?

— Nie — odpowiada oficer — wolność to upojenie — twierdzi.

— To dlaczego niema wódki od wczoraj? woła wieśniak...

— Dlatego, że wolność zabrania jej...

— W takim razie my nie chcemy wolności. Oddajcie nam cara.

Charakterystyczny dialog ten powtarzają też i pisma włoskie.

Redakcja „Gońca Cz.“ przyjmuje ofiary na rzecz internowanych legionistów.

## Z Warszawy.

### Kasowanie mieszkań w suterrenach.

Wydział budownictwa poruszył sprawę stopniowego kasowania w ciągu trzech lat mieszkań suterrenowych.

Wczoraj w poniedziałek 6 sierpnia upłynęły 3 lata od chwili, gdy bryg. J. Piłsudski przekroczył pod Kielcami z garstką żołnierzy swych granic Królestwa Polskiego.

Twardą drogą posuwali się strzelcy po ziemi ojczystej, nieraz poniewierani, bez dachu, kęsa chleba szli ku swoim, krwią znacząc za sobą drogę.

Wśród wielkich armii nikła liczba wojowników polskich wszędzie odznaczała się nieustraszoną dzielnością, wskrzyszając świetne tradycje rycerstwa polskiego.

Trzy lata... Ileż się zmieniło przez czas ten, ilu z nich pokryła darń łąk naszych, ilu zapomnianym śpiewa ptaszek polne, ile rodzin oplakuje stratę synów, braci i ojców.

A najwierniejsi ideałom i sztan-darom swym byli Piłsudscy.

Tym mianem ich zwano.

Minęły 3 lata wojny...

Ale wędziedzie jasne słońce nad Polską, a znajdują wówczas nagrodę ci, którzy dzisiaj cierpią...

## Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmię proszę o zamieszczenie poniższego listu, w imię prawdy, w poczytym piśmie pańskim:

Niezmiernie byłem zdumiony kupiwszy wczoraj numer „Plotkarza Częstochowskiego”, iż Redakcja tegoż pisma, w osobie panów A. Stankiewicza i Artura Sulimy-Sułkowskiego, zamieściła wyjątek z mego „Kalejdoskopu Częstochowskiego”, który to utwór, parę miesięcy temu sprzedałem p. Certowiczowi z prawem wystawienia go jedynie na scenie teatru „Paryskiego”. Pozatem wszelkie prawa autorskie, u nas obowiązujące, należą do mnie i nie wolno nikomu tak całości, ani wyjątków drukami rozpowszechniać.

Panowie A. Stankiewicz i A. Sulima-Sułkowski, których nawet nie mam przyjemności znać osobiście, zamieścili na łamach swego „Plotkarza” wyjątek z tegoż kalejdoskopu p. t. „Kopernik Częstochowski”, umieszczając pod nim podpis S. Czerny. (Zwykle podpisuję się M. S. Czerny). Rzecz taka nazywa się krótko kradzieżą literacką, gdyż uczyniono to bez porozumienia się ze mną:

W przeciwnym razie, znając przed ukazaniem się w druku charakter „Plotkarza” — napewno bym nie zezwolił umieszczać, wśród steku źle rytmowanych paszkwilów i ulicznej satyry—swojego nazwiska. Za popełnioną kradzież Redakcję „Plotkarza Częstochowskiego” zmuszony jestem pozwać przed kratki sądowe — gdyż według ustawy z dnia 20 marca 1911 roku „wzcelkie opublikowanie treści jakiego utworu bez zgody autora nie jest dopuszczalne”.

Raczej przyjął Szanowny Redaktorze wyrazy szacunku i poważania z jakimi pozostaję.

M. Szwarcenberg Czerny.

Częstochowa, 5—8—1917 r.

## KRONIKA.

### Nabożeństwo żałobne.

Jutro we środę 8 b. m. o godz. 9 i pół rano w kaplicy M. B. Częstochowskiej na Jasnej Górze odprawione zostanie nabożeństwo żałobne za duszę s. p. Karola Kanclera, legionisty I Bryg. II pułku I bat., 4 komp poległego w bitwie pod Stasinem w ziemi lubelskiej.

### Ku uczczeniu poległych.

Staraniem miejscowej Ligi Kobiet P. W., jutro we środę 8 b. m. o godz. 10 rano odprawionem zostanie w kaplicy M. B. nabożeństwo żałobne ku uczczeniu poległych legionistów.

### Na internowanych legionistów.

Na internowanych w obozie dla jeńców Szczypliornie legionistów, złożyli na ręce Ligi Kobiet P. W. p. W. Sz. mk. 50.

### Dzisiejsze zebranie delegatów R. O.

Dzis we wtorek 7 b. m. o godz. 8 i pół po poł. odbędzie się miesięczne zebranie delegatów Rad Opiek. miejscowych w lokalu R. O. P. (Piękna 4).

Pożądanym jest liczny zjazd delegatów, z uwagi, że na porządku dziennym jest do omówienia parę ważnych kwestji, dotyczących organizacji R. O. P.

### Dzisiejsze zebranie Tow. Rolniczego.

Dzis we wtorek 7 bm. w sali biblioteki parafji św. Zygmunta, odbędzie się miesięczne zebranie częstochowskiego Tow. Rolniczego.

### Rozwiązanie T-wa „Piechur”.

Dowiadujemy się, że istniejące od kilku miesięcy w Częstochowie i Krzepicach Towarzystwo sportowo-gimnastyczne „Piechur”, zatwierdzone niedawno przez ces. niem. Zarząd Cywilny zostało rozwiązane, ponieważ, jak głosi o tem odpowiednie rozporządzenie p. naczelnika pow. częstochowskiego, wbrew postanowieniom ustawy rozwijało działalność polityczną.

### Posiedzenie Rady miejskiej.

Dzis we wtorek dnia 7 b. m. o g. 5 ej po poł. odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

Porządek obrad zapowiada:

1. Zaakceptowanie uchwały Magistratu z dnia 27 lipca r. b. w sprawie przyznania dodatku drożyzniowego w stosunku 15 proc. od pensji za lipiec r. b. dla urzędników Magistratu, nauczycieli i wogóle pracowników miejskich.

2. Wybory do Kom. finansowo-budżetowej przy Radzie.

3. Wniosek r. Wolfkiego i in. w sprawie petycji mieszcz. ul. Szkolnej

4. Wn. r. Tempia i in. w sprawie petycji kupców co do zamykania sklepów z owocami o godz. 8 wiecz.

5. Wn. Magistratu o wyasygnowanie z kasy Dep Żywn. mk. 1000 na rzecz W. Kwesty Ogólnokrajowej p. h. „Ratujcie dzieci”.

6. Wn. r. Zagórskiego i in. w sprawie petycji Zarządu Stow. Zaw. Robotn. Przem. Włóknistego „Praca w Łodzi, filji w Częstochowie, co do przyznania im stałego subsydjum na prowadzenie kuchni ludowej.

7. Wn. r. S. Horowicza i in. o udzielenie stałego subsydjum miesięcznego Zw. Szerzenia Oświaty wśród Robotn. żydowskich, celem prowadzenia kuchni robotn. ogólnowyznaniowej.

8. Opinia Delegacji Gospodarczej w sprawie petycji mieszkańców Zawodzie—Sachalin o odbudowę mostu na rzece „Warcie”.

9. Wn. Magistratu o przyznanie T. O. S. subsydjum dla gimnazjum im. H. Sienkiewicza w sumie mk. 12 960 na jeden rok szkolny na warunkach przez Władze Nadzorcze wskazanych.

10. Wn. Mag. o przyznanie T.O.S. subsydjum dla szkół elementarnych T-wa w sumie mk. 21.600 na jeden rok szkolny, na warunkach przez Władze Nadz. wskazanych.

11. Wn. Mag. o przyznanie Zyd. Tow. Oświaty Ludowej subsydjum w sumie mk. 9.200 na czas od 1 kwietnia 1917 r. do 31 marca 1918 r. na warunkach dotychczasowych.

12. Opinia Komisji w sprawie założenia Miejskiej Kasy Oszczędn.

13. Opinia Komisji w sprawie nabycia od Admin. Przymusowej Tow. „Siła i Światło” stacji elektrycznej w Częstochowie.

14. Wn. r. Zagórskiego i in. w sprawie sprowadzenia taniego obuwia wzorem Radomia, celem zwalczania spekulacji skórami.

15. Wn. Mag. w sprawie wyasygnowania z Kasy miejskiej szpitalowi N. Marji Panny mk. 7.500 na zakup bielizny.

16. Wn. r. Wróblewskiego i in. w sprawie opracowania i ogłoszenia taksy na wszystkie artykuły żywnościowe.

17. Sprawozdanie finansowe Magistratu za miesiąc lipiec 1917 r.

18. Wn. Mag. w sprawie przeznaczenia materiału pozostałego z rozbioru wagi na Nowym Ryнку Szpitalowi N. M. Panny na przybudówkę dla płukania naczyń.

19. Wn. Mag. o przyznanie jednorazowo mk. 600 dla przytułku starców na zakupno odzieży.

20. Wn. Mag. o przyznanie R. O. oraz Tow. Dobr. dla żydów mk. 8000 jednorazowo na pokrycie deficytu, wynikłego z kosztów na pomoc lekarską.

21. Wn. Mag. o przyznanie Dor. Pom. kredytu na sierpień r. b. w wysokości mk. 19.440.

22. Wn. Mag. o przyznanie Strazy Ogn. subsydjum za czas od d. 1 kwietnia do 1 lipca 1917 r. w kwocie mk. 1620 i przedłużenie terminu spłaty pożyczki budowlanej na 2 lata.

23. Wn. Mag. o wyjednanie specjalnej pożyczki na nową miejską Elektrownię.

### Na obchód do Łodzi.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Łodzi uroczystość z okazji dziesięciolecia istnienia Łódzkiego Stow. Drukarzy, na który to obchód otrzymali zaproszenie drukarze częstochowscy.

### Uchwała Tow. Literatów i Dziennikarzy polskich.

Jak się dowiadujemy, zarząd warszawskiego Tow. Literatów i Dziennikarzy polskich rozważywszy żądania opinji uznał, że artykuły: „Głosu” p. t. „Winowajca”, ogłoszenie Wolskiego Koła Ligi Kobiet i Izby Moszczeńskiej „List otwarty” uwłączają etyce publicystycznej i zawodowodziennikarskiej.

Na podstawie tej zarząd Tow. uznał, że p. Zygmunt Makowiecki, redaktor „Gońca Por. i Wiecz.” p. M. Łopuszańska i p. Iza Moszczeńska zostają wykreśleni z listy członków Tow. Literatów i Dziennikarzy polskich.

### Sprawy miejskie.

Na ostatnim posiedzeniu Magistratu rozpatrzone i załatwiono następujące sprawy:

Postanowiono poczynić kroki celem zaściągnięcia specjalnej pożyczki w wysokości pół miliona marek na pokrycie kosztów związanych z bu-

## Po powrocie z Warszawy

zaopatrzyłam swój magazyn w najnowsze modele jesienne „RENA”  
Teatralna Nr. 11.

dową nowej elektrowni, oraz na ewentualne wydatki przy kupnie części starej elektrowni.

Uchwałę postanowiono przedstawić do decyzji Rady miejskiej.

Postanowiono przyznać Straży ogniowej subdyjium w wysokości 6480 mk. rocznie za okres od 31 marca 1917 r. do 31 marca 1918 r. oraz wypłacić ratę kwartalną w sumie mk. 1620. Jednocześnie uchwalono odroczyć na przeciąg roku strącenie rat na spłatę pożyczki budowlanej.

Uchwała ta zostanie przedstawiona do decyzji Rady miejskiej.

W sprawie powiększenia racji mięsa Magistrat podziela opinię Rady (z d. 20 ub. m.), godząc się na 250 gr. zamiast dotychczasowych 90 gr., postanowił przeto wystąpić z odpowiednim wnioskiem do władz.

Wybór komisji do spraw podziału mięsa Magistrat przyjął do wiadomości.

Przyjęto do wiadomości żądanie p. nacz. powiatu, aby komisja podatku reparycyjnego ukończyła swe prace do jutra i przedstawiła wydziałowi podatkowemu. Wykonanie tego żądania Magistrat uznał za niemożliwe.

Nadto, wobec pogłosek, jakoby podatek reparycyjny miał być wyższy niż w roku 1916, postanowiono skierować się w tej sprawie do powiatu z zapytaniem.

Podatek przypadający Doraźnej Pom. od stacji Elektrycznej w sumie mk. 162 (za marzec 1916 r.) uznano za niezbędne zainkasować.

Sprawę walki z lichwiarzami, u prawiającymi lichwą żywnościową, przekazano do rozważenia Dep. Żywnościowej.

Prośbę firmy „W. Kohn i Oderfeld”, o udzielenie pozwolenia na drukowanie etykiet z herbem miasta do fabryki zapalek „W. A. Łapaszyn” ze względu na naturę zasadniczej, postanowiono odrzucić.

### Na kolonie letnie.

Dla dziatwy częstochowskiej, na ostatnim posiedzeniu sejmiku powiatowego, wyznaczono ponownie subdyjium w sumie mk. 5000. Nadmienić należy, iż sejmik asygnował już swego czasu na cel powyższy 15.000 mk. Pieniądze doręczono Radzie Op.

### Z pogadanki w Stow. Rzem.-Przemysłowym.

W niedzielę o godz. 4 po poł w sali Stow. Rzem.-Przem., wobec pełnej widowni odbył się zapowiedziany odczyt adw. przys. St. Rumiszewicza na temat „O stosunkach wśród rzemieślników”.

Rzeczyste oklaski były podzięką prelegentowi za zajmujący i wielce ciekawy odczyt.

### Telefoniczne doniesienia o wypadkach.

„Deutsche Warschauer Ztg.” donosi: W obrębie general-gubernatorstwa warszawskiego na przyszłość pozwala się każdemu na używanie telefonicznej sieci dla doniesień o wypadkach. Jako doniesienia o wypadkach uważa się doniesienia o epidemii, pożarach, niebezpieczeństwie powodzi i wypadkach podobnych jak również w ogóle doniesienia które mają za cel ochronę dobra publicznego. Rozmowy są płatne i mogą być pro-

wadzone tylko z niemieckimi władzami w obrębie gen.-gub. warszawskiego.

Zgłaszać można je na stacjach telefonicznych, lub w innych urzędach niemieckich.

O pozwoleniu rozstrzyga władza, u której rozmowa jest zgłoszona.

### Z zebrania pracowników Dep. Żywn.

W ubiegłą niedzielę odbyło się w lokalu Dep. Żywn. zebranie pracowników tejże Deputacji, których liczba wynosi 146.

Zebranie zagałł dyr. Jabłoński, poczem nadburmistrz dr. J. Marczewski wyjaśnił stanowisko pracowników-polaków w budującym się państwie polskiem, kończąc swe przemówienie słowami:

„Bądźcie zyczliwi dla wszystkich, a my zawsze staniemy w obronie godności Waszej”.

### Omal nie śmierć 5-ciu studentów.

Bawiąc w niedzielę w Ostrowach, byliśmy świadkami wypadku, który mógł się zakończyć śmiercią kilku osób.

Oto w lesie ostrowskim czynną jest kolejka, którą przewożone jest drzewo z lasu do stacji. Przybyśże z Częstochowy i letnicy tamtejsi dla rozrywki jeżdżą wagonikami kolejki, co też uczyniło kilku studentów z naszego miasta.

Jednakże nie podobało się to widocznie rozbawionym psotnikom bawiących na letnisku i nie wiedząc czem się godniejszym zabawie na wilegaturze, obiecująca młodzież ustawiła na skrócie toru kolejki zapórę zdaleka niewidoczną, a zbliżając napozór wcale nie niebezpieczną. Wagonik wiozący studentów pędził właśnie z impetem z góry i na skrócie toru wpadł na przeszkodę ustawioną w sposób, na jaki zdobyłby się tylko najbardziej wyrafinowani zbrodniarze.

Skutki uderzenia mogły być fatalne, gdyż wagonik uderzył o przeszkodę z nadzwyczajną siłą, jednak zawiązującą przytomności jadących wypadek zakończył się względnie szczęśliwie, gdyż prócz ogólnego wstrząśnienia i małych okaleczeń, poważniejszych następstw nikt nie odniósł.

Mozemy zapewnić rodziców tych dzieci że mają wiele do zawdzięczenia ofiarom wypadku, iż nie interwenjowały u odpowiednich władz któreby lekkomyślną dziatwę oddały napewno pod opiekę instytucji karanych, które rozciągają pieczę nad dziatwą zdobywającą się już w młodym wieku na zamachy na życie cudze.

### Nagły zgon.

W ubiegłą niedzielę stróż domu przy ul. Nowej nr. 46, położył się na drzemkę poobiednią na trawie w podwórku i jak się okazało zmarł w czasie snu.

### Co o nich wyrośnie?

Wczoraj rano p. Zochowski wysłał synka swego po kartofle do jednego z posiadaczy ogrodów przy ul. Pięknej, w okolicy koszar Zawady.

Chłopiec nie otrzymawszy kartofli powracał do domu, trzymając w ręku torbę do zakupów i w chwili, gdy znalazł się naprzeciwko koszar, został napadnięty przez kilku wyrostków, którzy odebrali mu torbę; zdierając jednocześnie czapkę z głowy i nie szczędząc kłuskań i złorzeczeń zniknęli wśród opłotków.

Rodzice owych młodocianych „bohaterów” winni zwracać więcej uwa-

## Dr. K. Okuszko

Przyjmuje od 1 Sierpnia  
w godz. p. p. 4-6-jej  
choroby wewnętrzne i dziecięnie  
Teatralna 16 II piętro,  
Częstochowa.

gi na swych pupilów, w przeciwnym razie co z nich wyrośnie?  
**Surogat mydła.**

## Z ostatniej chwili.

Najświeższy

komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 6 sierpnia.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Podczas dnia działalność bojowa we Flandrii umiarkowana. Wieczorem walka artylerji w niektórych odcinkach przybrała wielką gwałtowność. Silne angielskie częściowe natarcia w nocy i dziś nad ranem skierowane na stanowiska nasze na drodze pomiędzy Ypern—Mesnil, a Lys, zostały wszędzie odparte. W dobre nam znanem polu wryw przeprowadziły nasze oddziały szturmujące skuteczne przedsięwzięcia. Wielu jeńców przeprowadzono. Z niektórych z 25 przed naszym frontem leżących opancerzonych wozów, zniszczono kilka karabinów maszynowych.

Przy innych armjach ograniczyła się akcja bojowa do ognia siejącego, wieczorem zaś wzmógł się on pomiędzy Lapasse a Scarpa, jak również na drodze Chemin de Dames. Walki na przedpolach były dla nas pomyślne. W walce n. powietrznej porucznik Gontermann zestrzelił 25 swego przeciwnika.

Front wschodni:

Front wojsk gener.-feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Grupa wojsk generała-pułkownika k. Boehm Ermollego.

Wzdłuż Zbrucza odbywają się walki lokalne, pomiędzy Dniestrem a Prutem rozpoczęli rosjanie walkę na nowo.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa.

Na południowy wschód od Czerniowca stawia nieprzyjaciel opór na granicy rumuńskiej. Nasz atak rozpoczął się. Steimy przed Seretem (miejsceciowość) i wzięliśmy po zacietej walce Radaus.

Po obydwu stronach Mołdawy i na wschodnim brzegu Bystrzycy rosyjskim strażem tylnym wyrwano kilka pozycji górskich. Powtórne ataki rumunów na Basmatin i przy klasztorze Lepsa i na północny od doliny Putny odparto z ciężkimi stratami.

Front generała marszałka polnego v. Mackensena.

Pomiędzy górami a Dunajem w kilku miejscach ożywiła się działalność bojowa.

Front macedoński.

Położenie jest niezmiennione.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Do firmy Julenhütte w Bobrek na Górny Słasku potrzeba sporą ilość robotników i robotnic fachowej wszelkiego rodzaju zarabiają 250 mk. robotnik zwykający przy ładowaniu materiałów 200 mk. dalewczęta przy ładowaniu rudy — 100 mk. miesięcznie. Stosunki żywnościowe znacznie się poprawiły: całodziennie, niezłe utrzymanie kosztuje 80 m. miesięcznie. Zgłaszać się do Biura Pośrednictwa Pracy w Częstochowie przy ul. Dojazd.

# Teatr „PARYSKI” ulica Panny Marji Nr. 19.

Program od Soboty 4-go Sierpnia 1917 roku i dni następnych.  
Dziś najnowsza atrakcja ekranowa!

## SZANSONETKA

„Między godziną w pół do jedenastej a jedenastą wieczorem”

Dramat duński w 8-iu częściach, wykonany przez najwybitniejszych artystów królewskiego teatru w Kopenhadze. W rolach głównych: Silwja Carena i Nils Christander.

**UWAGA!** Obraz powyższy był demonstrowany kilka tygodni bez przerw w Warszawie w pierwszorzędnym kinematografie z OGROMNEM POWODZENIEM!

**Nad program:** **Baby w Lombardzie (Komiczne)**

Orkiestra koncertowa pod dyr. M. Szulca. — — — Passepartout i bilety ulgowe nie ważne!  
Przy teatrze znajduje się bufet cukierniczy. — — — Dla młodzieży dozwolono od lat 16.

### Zdania lekarzy o chodzeniu boso.

Znany popularyzator higieny dr. Władysław Chodecki mówi o chodzeniu boso:

Należałoby do tego przyzwyczajać dzieci ostrożnie i stopniowo hartować nogi na wpływy przeziębienia przez nacieranie chłodną wodą.

Człowiek, który od razu zaczął chodzić boso na wolnym powietrzu, może narazić się na rozmaite i to poważne cierpienia i do tego bowiem trzeba przyzwyczajać się powoli i stopniowo.

Noga wydelikacjonowanego człowieka obnażania nie znoś.

Nie mówię już tutaj o tem, że przy chodzeniu boso można sobie nogę skaleczyć i narazić się na śmiertelne zakażenie krwi.

I pod względem estetycznym chodzenie boso nie czyni miłego wrażenia.

Znany również higienista dr. Lewandowski na szpaltach „Voss. Ztg.” zalecając podobnie pewną ostrożność, skłania się jednak bardziej ku nowości.

Kto nie chce jednak chodzić boso, może wybrać drogę pośrednią, używając sandałów na gołe nogi. Grube podeszwy sandałów chronią znakomicie nieprzyzwyczajoną nogę przed chłodem ziemi.

Ludzie jednak chorujący na nerki lub pęcherz boso absolutnie chodzić nie mogą, wszystkie osoby chore w sprawie tej ze swoim lekarzem.

Rozumnie i higienicznie pojęta moda chodzenia boso stała się nie tylko ogromną oszczędnością, ale również przynosi spore korzyści zdrowiu i rozwija nogi.

### Ofiary:

Na internowanych legionistów Glazek Franciszka 1 mk. kwit 265 B. mk. 2 kwit 266 M. D. mk. 2 kwit 267.

**Pianino** kupię. Oferty z ceną sub Z w Gońcu. 643--

**Pozostaw** na resorach w dobrym stanie dla chorego. Wiadomość Raków Fryzjer Kiffer 637--

**Lokal** dawnej szkoły po Wigurskiej Bolewskim wynajmę zaraz Teatralna Nr. 31 640--

**Rapowe szozeniaki** (szpicie wilki) do sprzedania Wiadomość w Zakładzie Ogrodniczym S. Jastrzębskiego ul. Lewe—Waty Nr 35 642--

**Zgineła** książeczka kasy Poż. Oszczędn. Nr. 14020 Kazimierzy Mieczysław 614--

**Pianino** kupię Oferty z ceną w Gońcu sub Z 648--

### Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od niedzieli 5 do czwartku 9 Sierpnia.

Sensacja aktualna! Sensacja aktualna!

## Krwawy dzień w Szampanji

Aktualne z dzieje z natury w 2-ch częściach, ilustrujące walki nowoczesne na froncie francuskim: **Walka aeroplanów. Miotacze płomieni. Wybuchy minowe. Walka artylerji. Zdobyte zesiek druczianych. Walka na granaty ręczne i t. d. i t. d.**

### Tancerka z węzami

Roman w 4-ch aktach na tle tajemniczych a tak częstych wydarzeń w miejscowościach kuracyjnych.

**Fikuś i Mikuś w Lunaparku** (Krotchwiła amerykańska)

Ciągnięcie I klasy 16 i 17 Sierpnia 1917 roku.

2-ej Loterii klasycznej

**Rady Głównej Opiekuńczej.**

**Główna wygrana 350.000 Mk.**

Bilety już są do nabycia po cenach nominalnych

1/4 los 32. marek, 1/2 los 8. marek.

w głównej kolekcje na Częstochowę

u p. **R. PRUSZKOWSKIEGO**, ul. Panny Marji 26

i w kolektach: **Częstochowskiej Rady Opiekuńczej:**

St. **Kieszczyńskiego**, ulica Panny Marji Nr. 32

**K. Krakowieckiego** ulica Panny Marji Nr. 24

**Lekarz Dentysta**

**Stefan Baiylski**

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—12 i 3—6

**DOKTOR MEDYCYNY**

**Paweł Broniatowski**

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji Nr. 21.

**Choroby skórne i dróg moczowych.**

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.

Panie od 12—1 po południu.

**Kartoflarka** maszyna do kopania kartofli najnowszego systemu do sprzedania. Wiadomość ul. Panny Marji 33 u właściciela domu. 570--

**Ważne dla właścicieli domów i stolarzy.**

w Składzie budowlanych materiałów

**H. Pacanowskiego**

ul. Teatralna Nr. 46 w Częstochowie można nabywać po cenach bardzo niskich różne materiały drzewne budowlane deski na podłogi, karnizy, ferkleidung i listwy do podłóg. Mieszkania Żelazna № 5 dom Segaty.

**Kursy dla Ochotników oraz**

**ZAKŁAD FROEBLOWSKI**

**Stanisławy Ligęzówny**

w Częstochowie, ul. Teatralna 9.

dom dr. Pisarzewski j.

Zapisy pań i dzieci codziennie prócz świąt. Kancelaria otwarta od 11—1 w

południe od 4—7 po południu.

**Rozpoczęcie zajęć i Września**

**Potrzebna** dziewczynka do dziecka. Wiad. w „Gońcu”

Redaktor - wydawca P. D. Wilkoszewski.

Od bito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego